

ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๕๕๖

เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔

ตัว'ตุ่ม'พิเศษ

โลดลี้ว่สู่อากาศ เลี้ยวลดสู่อัดกาล
ไบท่ข่วงบ่ชวาลด้วยคุณภาพ

ค้นพบ ขั้นตอนใหม่ ของการทำมัมมี่

ตามหาสมบัติจอมกษัตริย์โซโลมอน

สงครามบัลลังก์ทอง

สำรวจพีระมิดที่ฟาโรห์ (อาน) ไม่เคยใช้

ยุทธภูมิกิรีนา ศึกษัชะตาจักรวรรดิมาลี

อัครวินผู้ตามหาหัวตัวเอง

ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๕๕๖
ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔
ราคา ๑๐๐ บาท

ด้วย'ตูนพิเศษ

โลดลี้วสู่อากาศ เลี้ยวลตสู่อัตกาล
ไซท์ช่วงชัหวาลด้วยคุณภาพ

๓๒

๒๒

๑๐๙

- ๑๕ พระนางพระมหากษัตริย์ในอดีต
ที่นิยมขนกันในปัจจุบัน
“พิเศษ ปิ่นเกตุ”
- ๑๘ Big News
“เทคီออน”
- ๒๒ ตามทาสบัตติของกษัตริย์โซลอน
“เคเมต เซซ”
- ๒๘ ยุทธภูมิภริณา คึกซึ้ง:ชาจักรวรรดิมาลี
“มาตามฮักปา”
- ๓๒ ค้นพบ “ชิ้นตอนใหม่” ของการทำเหมี่ฮัยปต์โบราณ
“สูบ สิบสาม”
- ๓๘ เฟรเดอริก เรมิงตัน
และศิลปิน:ลูกผู้ชายแห่งยุคบุกเบิกอเมริกา
“วิภาวี บริบูรณ์”
- ๔๓ สานเฟอรู ฟาร์ทผู้สร้างพระมิต
ณัฐพล เดชชงร
- ๔๙ อปธิกรคำฉันท์ จากความฝันถึงอัฐสม
กฤษณ์ บุญช่วย
- ๕๒ พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา
อุตร จารุรัตน์
- ๕๘ ประวัติศาสตร์ราของर्फ่านปลายพู่กัน
(พิน) เงราซิเนนาก
สุภาพพรรณ เปล่งมณีนพินธ์/สมพร ฐาปนาชัย
- ๖๓ ปรึกษาทาสจากทาสทนาเมโนว
ศ.กัรติ บุญเรือง
- ๗๑ อองเดร เดอ โยงท์
The Postwomen แห่งฝ่ายตุ่ตุตัน
“พอลลักษ์”

นิตยสารด้วย'ตูนพิเศษ เปิดโอกาสสำหรับข้อเขียนต่างๆ อาทิเช่น เรื่องประสาตไทย, เกร็ด, ฮอร์กิตี, เบ็นกิกอากรรม, ตำนานปิกาง
พื้นบ้าน และประสมการณปิกาง ที่มีเนื้อกาและสาระสอดคล้องกันแนวของหนังสือ ด้วยความยาวประมาณ ๓-๕ หนากระตาศพิมพ์ พร้อมทั้ง
แนบไฟล์งาน และรูปประกอบมาด้วย (ถ้ามี) ทุกเรื่องที่ได้รับการลงพิมพ์จะแรงแจะได้รับคำตอบเแทนตามความเหมาะสม
เชิญทุกท่านขยับเมาส์เข้ามาคุยกันได้ครันที่ facebook : ด้วย'ตูนพอกเก็ดแมกกาซีน & ด้วย'ตูน พิเศษ

๑๐๓

๓๒

๑๑๕

๓๖ สงครามบิลสิงห์ทอง
เมื่อเกษรตีและศรีภรณามีคุณค่าเหนือชีวิต
“กฤษณรัตน์”

๘๐ ทบามรทแห่งหุบเขาเอลโดโรโต
“ฮิปสรคิลา”

๘๔ สงครามบนแผ่นดินสีส้ม
พล.อ. บัญชร ชาวาศิลป์

๘๗ ก่องทลวงพระบาง ตอนที่ ๒
“ฐาปนทา”

๙๒ นินโทปนิทนาการช
ผู้ได้บันทึกเรียนว่าเหนือฟ้ายังมีฟ้า
“รัตต์ศรา”

๙๔ แกะรอยสุสานบนสีโลก
ตอน สำนวณพระมิดกัฟาริธา(อาจ)ไม่เคยใช่
“นูนพัทธ์”

๑๐๐ คุ้ยเรื่องเก่า เล่าเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น
“น.พงศาวดาร”

๑๐๓ “จ้าวหัวชน” พุทธศรี ภูเก้าวิจิตร
“กฤษณรัตน์”

๑๐๙ คริสทิส พาเลซ
“กฤษณรัตน์”

๑๑๕ สัตว์มหัศจรรย์ยอดนิยม
ตอน การทวงเกษียรสมุทร และมกร
“คอสมอล”

๑๑๙ ฮีโร่วันผู้ตามหาหัวตัวเอง
“กรรมา”

๑๒๒ อารณณ์เจ้าที่
“รัตนสมย์”

๑๒๖ ขอนินด้วยคน
“กัมงานด้วย’ตูน”

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการอำนวยการ วาทีน ปิ่นเดชะย บรรณาธิการ อุดร จารุรัตน์ ประธานงานกอง
บรรณาธิการ ประลองพล เพียงบางยาง กราฟฟิคทีพียม์ สุภทรี วรรณเกษมพงศ์ พิสูจน์อักษร กัญญาภา
พาณิชย์ กัญญา บุญนันทน์ โทร.๐-๒๕๕๑๔-๔๐๓๗๑-๓ ต่อ ๑๑๐ ผู้จัดทำ บริษัท พี.วาทีน พิมพ์
จำกัด ๕๕๙/๓ ม.บางศรีเมือง ก.ประติษฐ์ปัฐมบรรณ ๒แถวสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ
๑๐๓๑๐ โทร. ๐-๒๕๕๑๔-๔๐๓๗๑-๓ โทรสาร : ๐-๒๕๕๑๔-๔๐๓๗๔ E-mail: p.vatin@gmail.com
พิมพ์ที่ บริษัท พี.วาทีน พิมพ์ ตั้ง จำกัด ผู้พิมพ์โฆษณา มายคอส ปิ่นเดชะย บริษัท พี.วาทีน
พิมพ์ ตั้ง จำกัด โทร. ๐-๒๕๕๑๕-๐๑๐๐, ๐-๒๕๕๑๕-๑๕๑๑ โทรสาร : ๐-๒๕๕๑๕-๑๕๑๐ ผู้จัดทำฝ่าย
พิมพ์ ก.ประติษฐ์ปัฐมบรรณ กรุงเทพฯ โทร. ๐-๒๕๕๑๕-๘๖๒๕-๓

อัตราค่าสมาชิก ๑ ปี ๑๒ ฉบับ = ๑,๑๐๐ บาท (รวมค่าส่ง)
กรณีจัดส่งต่างประเทศ (เพิ่มค่าส่งต่อปี)
สหรัฐอเมริกา : ๕,๓๐๐ บาท
ญี่ปุ่น : ๕,๑๘๐ บาท
อังกฤษ : ๕,๑๘๐ บาท
เยอรมัน : ๕,๑๘๐ บาท
ออสเตรเลีย : ๕,๑๘๐ บาท
ไต้หวัน : ๓,๗๘๐ บาท
ชำระเงินโดยธนาคาร ที่วงเสกเงิน หรือธนาคาร
ส่งท้าย ปณ.ลาดพร้าว ๑๐๓๑๐ ไบแนม คุณบรรณา ปิ่นเดชะย

ค้นพบ“ขั้นตอนใหม่” ของการทำมัมมี่อียิปต์โบราณ “สืบ สืบสาม” เขียน

“ เริ่มต้นด้วยอาการที่ถูก
เรียกตัวเข้ามาในขณะที่
ร่างของศพวางเตรียมพร้อมอยู่บน
พื้น เขาจะกำหนดขอบเขตทาง
ด้านซ้ายของลำตัวศพเพื่อเริ่มต้น
ทำการกรีด หลังจากนั้น ‘ผู้กรีด’
จะถูกเรียกตัวเข้ามา ทำการกรีด
ผิวหนังของศพตามตำแหน่งที่
ระบุเอาไว้ แต่ด้วยข้อกำหนดทาง
กฎหมาย ทำให้ผู้กรีดต้องรีบวิ่ง
หลบหนีไปในทันที ในขณะที่บุคคล
อื่นๆเริ่มที่จะไล่ล่าตัวเขา ขวางป่า
หินใส่เขา ร่ายคำสาปใส่เขา และ
พยายามทำให้เขาเสื่อมเสีย ทั้งนี้ก็
เพราะว่าทุกคนต่างเกลียดชังใคร
ก็ตามที่พยายามสร้างความรุนแรง
กับศพ หรือแม้แต่พยายามที่จะ
ทำร้ายบุคคลจากชาติเดียวกัน”

ข้อความด้านบนนี้คือ “ราย
ละเอียด” ส่วนหนึ่งที่นักประวัติ
ศาสตร์ชาวกรีกนามว่า ดิโอโดรัส
ซิคุลัส (Diodorus Siculus) บันทึก
เอาไว้ในเอกสารของเขาเกี่ยวกับ
การทำ “มัมมี่” ของชาวอียิปต์
โบราณ บอกเล่าถึงหนึ่งในตำแหน่ง
ของ “นักบวช” ที่ทำหน้าที่เพียง
แค่ “กรีด” ช่องท้องด้านซ้ายของ
ศพเพื่อที่จะเปิดทางให้นักบวช
ท่านอื่นล้วงมือเข้าไปควานเอา
อวัยวะภายในออกมาจากร่างกาย
แล้ว “ตอง” เอาไว้ไม่ให้เน่าเปื่อย
สิ่งที่ดิโอโดรัสนำเสนอในงานเขียน
ของเขาคือ “เกร็ด” เล็กๆน้อยๆ
ของการทำมัมมี่อียิปต์โบราณที่ไม่
หลงเหลือหลักฐานให้เห็นจากร่าง
ของมัมมี่เอง แน่จนใครรับว่าไม่มี

ใครสามารถตรวจรอยกรีดด้าน
ข้างลำตัวของมัมมี่แล้วจะทราบ
ว่าผู้ที่ดำเนินการผ่าช่องท้องคือ
นักบวชผู้ทำหน้าที่ด้านนี้โดยเฉพาะ
ยิ่งไปกว่านั้นงานนี้ยังสุดแสนจะ
“อันตราย” ด้วยว่าถ้าอ้างอิงตาม
งานเขียนของดิโอโดรัสแล้วก็จะพบ
ว่า “ผู้กรีด” (Slitter) ต้อง “หนี”
ทันทีหลังกรีดเสร็จ เพราะนักบวช
ท่านอื่นรวมถึงผู้คนที่เดินผ่านไป
มาในบริเวณนั้นจะไล่ล่าเขาและ
พยายามนำก้อนหินขว้างปาใส่เขา
เนื่องจากทุกคนล้วน “เกลียดชัง”
การทำร้ายมนุษย์ด้วยกัน เอกสาร
ของดิโอโดรัสจึงทำให้เรามองเห็น
มุมมองที่หลากหลาย รวมถึงทำ
ให้เราตั้งคำถามได้อีกมากมาย
เกี่ยวกับการทำมัมมี่ของชาวอียิปต์

คุปต์ อย่างน้อยบันทึกนี้ก็แสดงให้เห็นว่าสำหรับชาวโอยคุปต์เองแล้ว การทำมัมมี่และการผ่าเอาอวัยวะภายในออกมานั้นช่าง "ย้อนแย้ง" เสียเหลือเกิน เพราะจริงอยู่ครับที่ถ้าไม่กรีดช่องท้องก็คงไม่สามารถนำเอาอวัยวะภายในที่มีความชิ้นสูงออกมาทำให้แห้งได้ แต่ในขณะเดียวกันการกรีดช่องท้องก็เป็นเรื่องต้องห้ามในเชิง "จริยธรรม" ตามธรรมเนียมของชาวโอยคุปต์ นั่นจึงทำให้พวกเขาต้อง "ลงโทษ" นักบวชผู้ที่ทำอันตรายต่อศพด้วยการขว้างปาก้อนหินเข้าใส่ แต่ถึงอย่างนั้นนักอียิปต์วิทยาก็ยังคงมีคำถามอีกมากมายครับ เช่นว่า สิ่งทีดิโอโดรอสบันทึกเอาไว้มันจะเกิดขึ้นเพียงแคในช่วงเวลาของเขาเมื่อราวศตวรรษที่ ๑ ก่อนคริสตกาลเท่านั้นหรือไม่? การขว้างปาก้อนหินจะเป็นไปเพียงในเชิง "สัญลักษณ์" เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเกลียดชังต่อการทำอันตรายต่อศพเท่านั้นหรือเปล่า? และคำถามสำคัญที่สุดที่นักอียิปต์วิทยาให้ความสนใจก็คือยังคงมี "เกร็ด" เล็กๆน้อยๆ ของการทำมัมมี่ที่เรายังไม่เคยรับรู้มาก่อนเช่นนี้อีกมากมายเพียงไหนกัน?

จริงอยู่ครับว่าคงไม่มีใครสามารถตอบได้ว่า "เกร็ด" ที่เรายังไม่รู้มันมีขนาดไหน เพราะองค์ความรู้ได้อันตรายกันไปหมด

แล้ว แต่ถึงอย่างนั้นก็ปฏิเสธไม่ได้ เช่นกันครับว่าในห้องเก็บเอกสารสำคัญของพิพิธภัณฑ์หลายแห่งของโลกยังคงมีกระดาษ "ปาปิรัส" ของชาวโอยคุปต์ที่ยังไม่เคยถูกนำเอามาถอดความเก็บรักษาเอาไว้เป็นอย่างดีภายในชอกหลิบของห้องโถงอันกว้างใหญ่ รอเพียงใครสักคนที่จะเข้ามาถอดความและเปิดเผยความลับของมันออกสู่สายตาสาธารณะ ซึ่งเร็วๆนี้ ก็เพิ่งมีการค้นพบที่น่าสนใจเกี่ยวกับการทำมัมมี่อียิปต์โบราณออกมาจากกระดาษปาปิรัสที่ยังไม่เคยถูกนำมาถอดความอย่างละเอียดมาก่อนจนทำให้นักอียิปต์วิทยาหลายท่านตื่นเต้นไปตามๆกัน และในครั้งนี่เราจะไปดูกันครับว่าองค์ความรู้ที่หายสาบสูญออกไปเกี่ยวกับการทำมัมมี่อียิปต์โบราณที่เพิ่งถูกค้นพบอีกครั้งนั้นจะช่วยให้นักอียิปต์วิทยาเข้าใจวิธีการทำมัมมี่ของชาวโอยคุปต์ได้ดีขึ้นอย่างไร และทำไมนักอียิปต์วิทยาถึงได้ตื่นเต้นกับการค้นพบใหม่ในครั้งนี้เสียเหลือเกิน

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจกันก่อนครับว่า ถึงแม้ทุกวันนี้จะมีหนังสือหรือตำราที่อธิบายเกี่ยวกับกรรมวิธีการทำมัมมี่เพื่อรักษาสภาพศพของชาวโอยคุปต์ออกมามากมายหลายเล่ม ซึ่งส่วนใหญ่ก็ล้วนแล้วแต่เขียนเอาไว้คล้ายคลึงกันว่าชาวโอยคุปต์ทำ

มัมมี่กันอย่างไร เริ่มจากขั้นตอนใดเขียนไล่เรียงตามลำดับเป็นข้อๆไปโดยละเอียด แต่ทราบไหมครับว่า แท้ที่จริงแล้วองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำมัมมี่ที่เราคุ้นชินกันนั้นแทบจะไม่ได้มาจากเอกสารของชาวอียิปต์โบราณแท้ๆเลยสักชิ้น!! ส่วนใหญ่แล้วข้อมูลที่นักอียิปต์วิทยาทราบเกี่ยวกับกรรมวิธีการทำมัมมี่ล้วนแล้วแต่มาจากนักประวัติศาสตร์ชาวกรีกอย่างดิโอโดรอส ที่กล่าวถึงบทบาทสุดอันตรายของ "ผู้กรีด" ดังที่เกริ่นไปตอนต้น รวมถึงเฮโรโดตัส (Herodotus) บิดาแห่งประวัติศาสตร์ที่ได้บันทึกถึงกรรมวิธีของการทำมัมมี่อียิปต์โบราณที่เขาเคยได้เห็นมาด้วยตาของตัวเองเมื่อราวศตวรรษที่ ๕ ก่อนคริสตกาลด้วยเช่นกัน แต่นักอียิปต์วิทยาก็ยังคงตั้งคำถามต่องานเขียนของเฮโรโดรอสเช่นเดียวกับเอกสารของดิโอโดรอสว่าสิ่งที่เขาจดบันทึกลงไปนั้นจะเกิดขึ้นเพียงเท่านั้นหรือไม่ แต่ถึงอย่างนั้นก็ปฏิเสธไม่ได้เลยครับว่างานเขียนของเฮโรโดตัสคือหนึ่งในเอกสารยุคคลาสสิกชิ้นสมบูรณ์ที่สุดที่ทำให้นักอียิปต์วิทยาเห็นภาพของการทำ "มัมมี่" เพื่อรักษาศพของชาวโอยคุปต์อย่างเป็นขั้นตอนโดยละเอียด เฮโรโดตัสได้แบ่งวิธีการทำมัมมี่ออกเป็น ๓ รูปแบบด้วยกัน ซึ่งก็ขึ้นกับ "ทุนทรัพย์"

ของครอบครัวผู้ขายนมด้วย โดยเขาได้บันทึกวิธีการทำนมมีเอาไว้ดังนี้ครับ

“เมื่อศพถูกนำมายังนักร้องศพ พวกเขาจะยื่นข้อเสนอให้ ๓ วิธี และเมื่อครอบครัวของผู้ขายนมตกลงราคากับนักร้องศพได้ การทำนมมีก็จะเริ่มต้นขึ้น

วิธีที่สมบูรณ์ที่สุดจะเริ่มจากการนำเอาสมองออกจากกระดูก โดยใช้ตะขอเหล็ก หลังจากนั้นจะทำการกรีดช่องท้องด้านข้างให้เปิดออกด้วยมีดทำจากหินเหล็กไฟ เพื่อนำเอาอวัยวะภายในช่องท้องออกมา จากนั้นจะทำความสะอาดช่องท้องด้วยไวน์และเพิ่มความหอมด้วยเครื่องเทศ พร้อมกับเครื่องหอมอย่างมดยอบ อบเชย และพืชกลิ่นหอมชนิดอื่นๆ แล้วจึงทำการเย็บช่องท้องให้สนิท

นำเอาศพไปดองไว้ในเกลือ นাত্রอนเป็นเวลา ๗๐ วัน ไม่มากไปกว่านี้ เมื่อครบกำหนด นำเอาศพมาล้างให้สะอาดแล้วพันด้วยผ้าลินินจากศิระจรดปลายเท้า ทาผ้าลินินแต่ละชั้นด้วยยางเหนียวเพื่อทำหน้าที่เป็นกาวเชื่อมผ้าลินินให้ติดกัน หลังจากนั้นจะส่งร่างนมมีที่พันผ้าลินินแล้วคืนให้กับครอบครัว เพื่อนำไปบรรจุไว้ในโลงศพทำจากไม้ที่สลักเสลาเป็นรูปตัวบุคคลต่อไป

แต่ถ้าติดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย การทำนมมีวิธีที่สองจะแตก

ข้อมูลจากศิลปะอียิปต์โบราณเองไม่ได้อธิบายวิธีการทำนมมีโดยละเอียดเอาไว้

ต่างออกไป ด้วยว่าไม่มีกรผ่าช่องท้องเพื่อนำเอาอวัยวะภายในออกมาจากร่างกาย แต่จะใช้น้ำมันจากสนซีดาร์ฉีดเข้าไปในร่างกายผ่านทางทวารหนักแล้วทำการอุดรูเอาไว้เพื่อไม่ให้ น้ำมันไหลออก จากนั้นจะนำศพไปดองในเกลือ นাত্রอน และเมื่อครบกำหนดแล้วก็จะเปิดช่องเพื่อระบายน้ำมันออก วิธีการนี้จะทำให้อวัยวะภายในทั้งหมดเปลี่ยนสถานะเป็นของเหลวและไหลออกมาจากร่างกาย นมมีในวิธีนี้จะหลงเหลือเพียงแค่กระดูกและเนื้อหนังที่แห้งกรัง เมื่อนมมีแห้งดีก็จะส่งให้กับครอบครัวต่อไป

สำหรับการทำนมมีวิธีสุดท้ายคือการทำนมมีสำหรับคนที่ขาดทุนทรัพย์ ด้วยการล้างเอาอวัยวะภายในทั้งหมดในร่างกายออกมา แล้วนำเอาศพไปดองไว้ใน

เกลือ นাত্রอนเป็นเวลา ๗๐ วัน”

จะเห็นได้ว่าบันทึกของเฮโรโดตัสได้ให้รายละเอียดและขั้นตอนของการทำนมมีเอาไว้อย่างเห็นภาพทีเดียวครับ แต่ที่น่าสนใจก็คือ ถึงแม้ว่าเฮโรโดตัสจะกล่าวถึงการกรีดช่องท้อง แต่เขาก็กลับไม่ได้ให้รายละเอียดของ “ผู้กรีด” เอาไว้ดังเช่นที่ปรากฏในเอกสารของดิโอโดรัสแต่อย่างใด นั่นจึงนำมาซึ่งคำถามว่าการขวางปากก่อนห็นใส่ผู้กรีดจะเกิดขึ้นในยุคสมัยของเฮโรโดตัสด้วยหรือไม่ หรือแท้ที่จริงแล้วจะเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นในยุคสมัยของดิโอโดรัสเท่านั้นกันแน่

ไม่ว่าความจริงจะเป็นอย่างไร สิ่งหนึ่งที่เราเห็นก็คือวิธีการทำนมมีไม่ได้ “ตายตัว” หรอกครับ แต่เป็น “พลวัต” ที่เปลี่ยนแปลง

ไปในแต่ละยุคสมัย แดงในยุคสมัยเดียวกัน บันทึกของเฮโรโดตัสยังบอกเราว่าการทำมัมมีนั้นสามารถมีได้หลากหลายรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามแต่ทุนทรัพย์ นั่นแสดงให้เห็นว่าข้อมูลจาก "เอกสาร" ที่นักอียิปต์วิทยาได้รับเกี่ยวกับกรรมวิธีการทำมัมมีโดยละเอียดนั้นส่วนใหญ่แล้วมาจากบันทึกของนักประวัติศาสตร์ชาวกรีกในยุคหลังล้วนๆ แต่ถึงอย่างนั้นนักอียิปต์วิทยาที่ไม่ได้เชื่อหรือใช้เอกสารเหล่านั้นมาอ้างอิงเพียงอย่างเดียวหรอกนะครับ เพราะอีกหนึ่งหลักฐานทางโบราณคดีที่ช่วยให้นักอียิปต์วิทยาเข้าใจวิธีการทำมัมมีได้ดีไม่แพ้เอกสารจากชาวกรีกก็คือตัว "มัมมี" เองนั่นล่ะครับ ทุกวันนี้เราค้นพบมัมมีมากมายหลายร่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมัมมีของเหล่าฟาโรห์จากสมัยราชอาณาจักรใหม่ (New Kingdom) อันเป็นยุครุ่งเรืองของชาวอียิปต์โบราณ อีกทั้งมัมมีที่หลงเหลือมาถึงเรายังเป็นมัมมีของ "ฟาโรห์" ซึ่งเป็นสมมติเทพที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในสังคมอียิปต์โบราณเสียด้วย ดังนั้นการทำมัมมีของฟาโรห์สมัยราชอาณาจักรใหม่จึงเป็นตัวแทนของการทำมัมมีที่สมบูรณ์ที่สุดของไออูคูปต์ได้ด้วยเช่นกัน และที่น่าสนใจก็คือเมื่อนักอียิปต์วิทยาทำการตรวจสอบพระศพของฟาโรห์กลุ่มนี้โดย

เฉพาะฟาโรห์จากราชวงศ์ที่ ๑๘ ก็พบว่าวิธีการทำมัมมีนั้นใกล้เคียงกับวิธีแรกในบันทึกของเฮโรโดตัสเสียด้วยสิครับ

มัมมีของฟาโรห์จากสมัยราชอาณาจักรใหม่แสดงหลักฐานให้เห็นว่ามีการนำเอาสมองออกจากโพรงจมูกฝั่งซ้าย โดยใช้ตะขอลงทะลุเข้าไปทางโพรงจมูกทะลุผ่านกระดูกข้อจมูกเข้าไป เมื่อนำสมองออกมาแล้วจะมีการนำเอาขี้ผึ้งมาอุดเอาไว้ หลังจากนั้นช่องท้องด้านซ้ายจะถูกกรีดเพื่อนำเอาอวัยวะภายในออกมาทำให้แห้งแล้วเก็บรักษาเอาไว้ในโถควโนปิก (Canopic Jars) ทั้ง ๔ ใบ โดยอวัยวะที่เก็บรักษาเอาไว้มีทั้งหมด ๔ ชนิดคือ ตับ ปอด กระเพาะอาหาร และลำไส้ ส่วนหัวใจยังคงเก็บไว้ในร่าง จากนั้นช่องว่างในร่างจะถูกชำระล้างด้วยน้ำ

และไวน์จนสะอาดเอี่ยมแล้วจึงนำศพไปกลบไว้ด้วยเกลือนาตรอนทั้งด้านนอกและด้านใน เมื่อครบกำหนดเวลา ก็จะนำเอาศพมาขยำโลมด้วยน้ำมันเพื่อให้ผิวหนังกลับมามีความยืดหยุ่นได้อีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงพันด้วยผ้าลินินเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับนำไปใส่ในโลงศพต่อไป

หนึ่งในกรรมวิธีการทำมัมมีที่นักอียิปต์วิทยาพบว่าเปลี่ยนแปลง "น้อยที่สุด" ก็คือ "จำนวนวัน" ในการทำมัมมีครับ เราทราบดีจากบันทึกของเฮโรโดตัสในช่วงศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสตกาลว่าการทำมัมมีใช้เวลาทั้งสิ้น ๗๐ วัน ที่น่าสนใจก็คือประโยคหนึ่งจากสุสานของขุนนางชาวไออูคูปต์ในสมัยราชอาณาจักรใหม่ชื่อว่า **ดเจฮูตี (Djehuty)** เขียนบอกเป็นนัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เอาไว้ว่า "การฝังศพอันยิ่งใหญ่มาถึงอย่างสงบ, ๗๐ วันของท่านได้รับการเติมเต็ม

มัมมีของฟาโรห์หญิง **ฮัตเชปซุต** มีอายุร่วมสมัยกับปาปิรัสคูฟวร์-คาร์ลสเบิร์กที่เพิ่งค้นพบ

มัมมี่ของฟาโรห์เซตีที่ ๑ คือหนึ่งในมัมมี่ที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุดของราชอาณาจักรใหม่

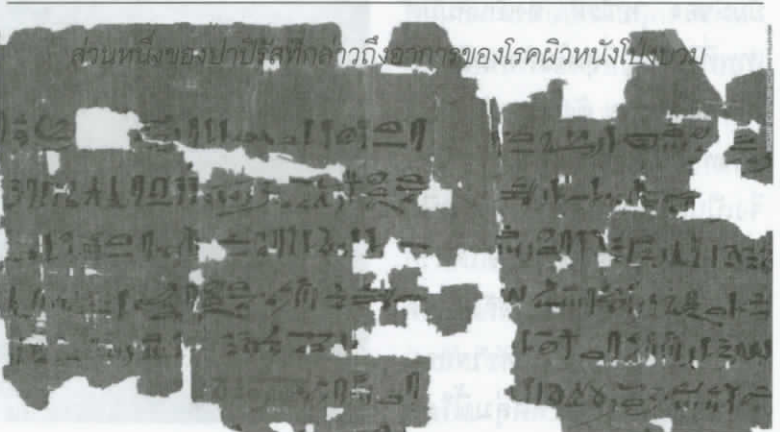
ในสถานที่แห่งการศพ” แต่ถึงอย่างนั้นก็ไม่ได้หมายความว่านักอียิปต์วิทยาจะไม่เคยค้นพบหลักฐานเกี่ยวกับระยะเวลาในการทำมัมมี่ที่แตกต่างออกไปจากมาตรฐาน ๗๐ วันหรือจนกระทั่งหนึ่งในตัวอย่างที่ชัดเจนมาจากสุสานของราชินีเมเรสอังก์ที่ ๓ (Meresankh III) มเหสีของฟาโรห์คาเฟร (Khafre) เจ้าของพีระมิดแห่งที่สองของกิซ่า (Giza) มีข้อความบันทึกเอาไว้ว่ามัมมี่ของนางถูกนำมาฝังเอาไว้ในสุสานหลังจากที่นางสิ้นพระชนม์ไปแล้ว ๒๗๒ วัน ซึ่งจนถึงทุกวันนี้ก็ยังไม่มีใครทราบข้อมูลที่แน่ชัดเลยครับว่าในช่วงเวลา ๒๐๒ วันที่เกินมาจากตัวเลขมาตรฐานนั้นเกิดอะไรขึ้นกับพระศพของนางบ้าง

จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่ามัมมี่จะบ่งบอกถึงกรรมวิธีที่ชาวไอคุปต์ทำให้ศพแห้ง หรือพวกเขา

พันห่อมัมมี่อย่างไร แทรกเครื่องรางขึ้นไคเข้าไปในผ้าพันมัมมี่แต่ละชั้นบ้าง แต่สิ่งที่นักอียิปต์วิทยาไม่มีทางทราบจากร่างมัมมี่ได้เลยหากไม่มีบันทึกจากนักประวัติศาสตร์หลงเหลือมาถึงก็คือบรรดา “เกร็ด” เล็กๆน้อยๆ อย่างเช่น การที่ “ผู้กรีด” จะถูกวางป่าดวก่อนหิน ดังเช่นที่บันทึกเอาไว้ในเอกสารของดิโอโดรัส นั่นจึงทำให้นักอียิปต์วิทยาพยายามที่จะค้นหาเอกสารที่ชาวไอคุปต์เองทำการบันทึกเอาไว้เกี่ยวกับกรรมวิธีการทำมัมมี่ ซึ่งก่อนหน้านั้นก็ไม่ค่อยมีการค้นพบหลักฐานที่มาจากชาวไอคุปต์เองมากนัก ส่วนใหญ่แล้วเอกสารที่ค้นพบมักจะเป็นบันทึกจากช่วงยุคปลาย (Late Period) หรือไม่กี่กรีก-โรมัน ซึ่งร่วมสมัยกับยุคของเฮโรโดตัสและดิโอโดรัส แต่เมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2021 นักอียิปต์วิทยาเพิ่งประกาศการค้นพบครั้งใหม่อันน่าตื่นตะลึงออกมา ด้วยว่าพวกเขาเจอเอกสารอายุราว ๓,๕๐๐ ปีที่ชาวไอคุปต์

เป็นผู้บันทึกเกี่ยวกับการทำมัมมี่เอาไว้ด้วยตัวเอง! ยิ่งไปกว่านั้นมันยังได้อธิบายถึง “ขั้นตอนใหม่” ที่ไม่เคยถูกเปิดเผยที่ไหนมาก่อนอีกด้วย!!

ปาปรัสฉบับนี้มีอายุย้อนกลับไปถึงยุคราชอาณาจักรใหม่ที่ชาวไอคุปต์เริ่มต้นทำมัมมี่ฉบับสมบูรณ์ให้กับฟาโรห์ของพวกเขาพอดี นักอียิปต์วิทยาเรียกปาปรัสฉบับนี้ว่า “ปาปรัสลูฟวร์-คาร์ลสเบิร์ก” (Papyrus Louvre-Carlsberg) อันเป็นปาปรัสที่มีความยาวถึง ๖ เมตรเลยทีเดียว และเมื่อพิจารณาจากอักษรวิจิที่ปรากฏบนปาปรัสเทียบกับเอกสารฉบับอื่น ๆ ก็ทำให้พอจะเสนอได้ว่าเอกสารฉบับนี้น่าจะถูกเขียนขึ้นในช่วงประมาณ ๑,๕๕๐ ปีก่อนคริสตกาล นั่นแสดงว่าปาปรัสฉบับนี้เก่าแก่กว่าแหล่งข้อมูลอื่นที่บันทึกเกี่ยวกับการทำมัมมี่ของชาวอียิปต์โบราณ . แถมยังเก่าแก่กว่าบันทึกของนักประวัติศาสตร์ชาวกรีกถึงร่วมหนึ่งพันปี!!

ส่วนหนึ่งของปาปรัสที่กล่าวถึงวิธีการของโรคผิวหนังโป่งพอง

แต่ที่จริงแล้วปาปิริสลุฟวร์-คาร์ลสเบิร์กไม่ได้บันทึกเกี่ยวกับการทำมัมมี่โดยเฉพาะหรอกนะครับ แต่เป็นปาปิริสที่เขียนเกี่ยวกับการรักษาโรคด้วยสมุนไพร โดยเน้นไปทางอาการที่เกี่ยวข้องกับผิวหนังไปงวมเป็นหลัก แต่ถึงอย่างนั้นส่วนหนึ่งของปาปิริสก็ได้เขียนถึงวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการทำมัมมี่ โดยเฉพาะวิธีการของ "ไบหน้า" ของผู้วายชนม์ ซึ่งไม่เคยปรากฏให้เห็นที่ไหนมาก่อน แถมยังไม่เคยถูกกล่าวถึงในบันทึกของนักประวัติศาสตร์ชาวกรีกท่านใดเลยด้วยเช่นกัน

เนื้อหาในส่วนนี้กล่าวเอาไว้ว่านักบวชจะนำเอาพืชกลิ่นหอมหลากชนิดเข้ามาปรุงรวมกันให้ออกมาอยู่ในรูปแบบ "ของเหลว" หลังจากนั้นจะนำเอาผ้าลินิน "สีแดง" มาชุบของเหลวที่ได้จากส่วนผสมต่าง ๆ นี้แล้วนำไปปิดหุ้มไบหน้าของผู้วายชนม์ให้มิดชิด ซึ่งสารประกอบทั้งหลายนี้ก็จะสามารถช่วยป้องกันแบคทีเรียไม่ให้เข้ามารบกวนมัมมี่ได้ และกระบวนการนี้ก็ไม่ได้ทำเพียงแค่ครั้งเดียวแล้วจบไปหรอกนะครับ แต่ปาปิริสระบุเอาไว้ว่าต้อง "ทำซ้ำ" เช่นนี้เป็นวงรอบทุกๆ ๔ วัน ที่น่าสนใจก็คือนักอียิปต์วิทยาไม่เคยทราบถึงกรรมวิธีการใช้ผ้าลินินสีแดงชุบของเหลวเพื่อนำเอามาปิดคลุมไบหน้าของมัมมี่มาก่อนเลยครับ แต่

ข้อมูลจากปาปิริสลุฟวร์-คาร์ลสเบิร์กเปิดเผยขั้นตอนใหม่ของการใช้ผ้าลินินสีแดงชุบของเหลวปิดคลุมไบหน้าของมัมมี่ทุกๆ ๔ วัน

เมื่อได้ลองตรวจสอบมัมมี่ที่มีอายุร่วมสมัยกับช่วงเวลาทีปาปิริสฉบับนี้ถูกเขียนขึ้นก็มีการค้นพบเศษผ้าและยางไม้ที่หุ้มคลุมไบหน้าของมัมมี่อยู่จริงๆ เสียด้วย!! บางทีนี่ก็อาจจะกลายเป็นหลักฐานของการใช้ "ผ้าสีแดง" ตามที่เขียนเอาไว้ในปาปิริสก็เป็นได้

อีกสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจไม่แพ้กันก็คือเรื่องวงรอบ ๔ วันนี่ละครับ เพราะนอกจากขั้นตอนการปิดคลุมไบหน้ามัมมี่ด้วยผ้าสีแดงทุกๆ ๔ วันแล้ว เรายังทราบเพิ่มเติมอีกว่านักบวชจะเข้ามาดำเนินการกับมัมมี่แต่ละร่างในวงรอบ ๔ วันด้วยเช่นกัน นั่นย่อมาหมายความว่า ในระยะเวลา ๗๐ วันของการทำมัมมี่นั้น นักบวชจะเข้ามาจัดการมัมมี่ทั้งหมด ๑๗ ครั้ง (ตรงกับ

วันที่ ๖๘) ส่วนอีก ๒ วันที่เหลือคือวันที่นักบวชจะทำพิธีเป็นครั้งสุดท้ายก่อนบรรจุมัมมี่ลงในโลงศพเป็นอันเสร็จพิธี

การค้นพบขั้นตอนของการใช้ผ้าสีแดงชุบของเหลวปิดคลุมไบหน้ามัมมี่ทุก ๔ วันแสดงให้เห็นว่า วิธีการทำมัมมี่ที่เราคุ้นชินกันอยู่ทุกวันนี้เป็นเพียงแค่ "ส่วนหนึ่ง" ของวิธีการทั้งหมดที่ชาวอียิปต์เคยใช้ในการทำมัมมี่เท่านั้นเองครับ นั่นจึงเชื่อได้เลยว่าถ้านักอียิปต์วิทยาได้นำเอาบรรดาปาปิริสฝุ่นเขรอะออกมาถอดความจนครบแล้วล่ะก็ พวกเขาจะต้องค้นพบวิธีการใหม่ๆ ของการทำมัมมี่อียิปต์โบราณที่ไม่เคยได้รับการเปิดเผยที่ไหนมาก่อนอีกมากมายหลายขั้นตอนอย่างแน่นอน

บันโทปนันทนาคราช ผู้ได้บทเรียนว่าเหนียวพ่ายังมีฟ้า “รักต์ศรา” เข็ยน

กนเราบางครั้งอาจมีความ
ทงนงว่าตนเก่ง ตนดีเลิศ
กว่าผู้อื่น จนอดดีดือดีดี และ
ไม่ชอบที่ใครแสดงท่าทีเหนือกว่า
ตนเองจนอยากจะทำจัดเขาด้วย
ความหมั่นไส้ ทว่าการกระทำ
แบบนั้นอาจจะไม่ได้ถูกเสมอไป
ก็ได้ เช่นเดียวกับตัวเอกของตอน
นี้ **พญานันโทปนันทนาคราช**
พญานาคชื่อดังในคติความเชื่อ
ของศาสนาพุทธ

พญานาคันโทปนันทะนั้น
เป็นนาคฤทธิมากอีกตนหนึ่ง เรื่อง
ราวของเขาปรากฏในคัมภีร์ระดับ
อรรถกถา เช่นอรรถกถาขุททก
นิกาย เถรคาถา สัฎฐกนิบาตมหา
โมคคัลลานเถรคาถา แ ละอรรถ
กถา ขุททกนิกาย อปทาน ภาค
๑ เถราปทาน พุทธวรรค มหาโมค
คัลลานเถราปทาน บางคนก็

วิเคราะห์กันไปว่าอาจเป็นนาค
สองตน คือนันทะ และอุปนันทะ
ก็เป็นได้

เรื่องมีอยู่ว่าวันหนึ่ง
พระพุทธเจ้าได้เห็นพญานาค
นันโทปนันทะ เป็นนาคมีฤทธิ
มาก แต่มีความเป็นมิจฉาปฏิรูป
ถึงแบบนั้นก็มิอุปนิสัยที่พอจะกลับ
ตัวกลับใจมานับถือพระรัตน
ตรัยเป็นสรณะได้บ้าง จึงบอกแก่
พระสาวกจำนวนห้าร้อย ว่าวันนี้
จะจาริกไปยังเทวโลก

วันนั้นพญานันโทปนันท
นาคราช กำลังกินดีมีอาหารทิพย์
ที่บริวารจัดหามาให้ พร้อมกับ
ดูเหล่าบริวารพ้อนรำอย่างมี
ความสุขอยู่ในวิมานทอง แต่แล้ว
พระพุทธเจ้าและพระสาวกทั้ง
หลายก็เดินทางผ่านเหนือวิมาน
ทองของพญานาค พญานาคก็

เกิดไม่พอใจขึ้นมา คิดในใจว่าพวก
หัวโล้นนี่กำลังจะไปยั้งดาวดึงส์
ข้ามหัวเราไปแบบนี้ มันหมายมกัน
ชัดๆ

พญานันโทปนันทะคิดดัง
นั้นแล้ว จึงรีบแซงหน้าคณะของ
พระพุทธเจ้า ไปดักรอที่เชิงเขา
พระสิเนรุ แกนจักรวาลตามคติ
พุทธที่มีสวรรค์ชั้นดาวดึงส์อยู่
ด้านบน ก่อนจะแปลงร่างเป็น
พญานาคขนาดใหญ่ โอบล้อม
แกนจักรวาลเอาไว้ แล้วแผ่พังพาน
บังดวงสวรรค์ไว้

ฝั่งพระพุทธเจ้าที่กำลังจะ
ไปยังสวรรค์ชั้นดาวดึงส์นั้น พระ
สาวกก็สังเกตได้ว่าวันนี้มีบางอย่าง
ผิดปกติ แทนที่อยู่ตรงนี้จะเห็น
สวรรค์ เห็นวิมาน**พระอินทร์** และ
ธงยอดปราสาทของพระอินทร์
ทว่าวันนี้กลับไม่เห็นอะไรสักอย่าง

ที่ว่ามา พระพุทธเจ้าจึงอธิบายว่า พญานาคนั้นโอบนันทะกำลังโกรธ เลยขดตัวรอบเขาพระสิเนรุ ขัดขวางไม่ให้พระพุทธเจ้าและพระสาวกไปยังสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

พระสาวกหลายองค์พยายามจะไปจัดการกับพญานาค แต่พระพุทธองค์ไม่อนุญาต จนมาถึงคิว**พระโมคคัลลานะ** พระพุทธองค์จึงทรงอนุญาต

เมื่อได้รับอนุญาต พระอัครสาวกจึงเนรมิตกายเป็นพญานาคที่ตัวใหญ่นานโอบนันทะ เข้าไปรัดพญานาค กัดเอาไว้กับเขาพระสิเนรุ พญานาคโอบนันทะเกิดความเจ็บปวด จึงบงกชวันใสพระโมคคัลลานะ แต่ท่านก็บงกชวันกลับ และคว้นของพระโมคคัลลานะก็ทำอันตรายพญานาคได้ แต่คว้นของพญานาคทำอะไรพระโมคคัลลานะไม่ได้เลยแม้แต่บ่อย

พญานาคโอบนันทะทราบดี เห็นคว้นทำอันตรายไม่ได้ ก็เปลี่ยนวิธีเป็นปล่อยไฟเข้าเล่นงาน แต่พระโมคคัลลานะในร่างนาคก็สวนกลับไปด้วยท่าเดียวกัน แล้วพญานาคโอบนันทะก็เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ การปะทะพลังอีกครั้งหนึ่ง

พญานาคโอบนันทะเห็นนาคแปลกหน้ามาโจมตีตัวเองที่ว่ามิพลังมหาศาลแบบนี้ ก็สงสัยว่าอีกฝ่ายเป็นใครกันแน่ จึงถามออกไป และเมื่อรู้ว่าอีกฝ่ายเป็นพระภิกษุแปลงมา จึงขอให้กลับร่าง

เดิมมาดวลกับตน อาจจะมีใจว่าสามารถเอาชนะอย่างง่ายดาย เมื่ออีกฝ่ายอยู่ในร่างมนุษย์ตัวจ้อย แต่พญานาคก็ต้องคิดผิด

เมื่อพระโมคคัลลานะกลับร่างเดิมแล้วเข้าช่องหูขวาของพญานาค ก่อนจะออกทางช่องหูซ้าย เข้าช่องหูซ้ายออกช่องหูขวา แล้วเข้าจมูกข้างหนึ่งออกอีกข้างหนึ่งอย่างรวดเร็วจนพญานาคมองไม่ทัน และเมื่อพญานาคอ้าปาก พระโมคคัลลานะก็เคลื่อนที่เข้าไปอยู่ในท้องพญานาค แล้วเดินจงกรมภายในท้อง

พญานาคโอบนันทะทรมานมาก จึงขอให้พระโมคคัลลานะออกมา พระเถระก็ออกจากท้องมาอยู่เบื้องหน้าพญานาค พญานาคเห็นได้จึงหวั่น ก็พ่นลมจากจมูกเข้าใส่พระโมคคัลลานะ แต่ในช่วงเวลานั้น พระโมคคัลลานะก็เข้าจตุตถฌานอย่างรวดเร็ว และอำนาจสมาธินั้นก็ทำให้ลมของพญานาคไม่อาจทำอะไรพระโมคคัลลานะได้แม้แต่ ปลายชน

ฤทธิ์จากอำนาจสมาธินั้นเป็นหนึ่งในฤทธิ์ประเภทหนึ่งของทางพุทธศาสนา ซึ่งฤทธิ์ประเภทนี้

จะไม่ทำให้ผู้อยู่ในสมาธิเกิดความทุกข์กายหรือใจได้ในช่วงที่ยังทรงสมาธินั้น ดังที่มีพุทธภาษิตว่า "จิตของผู้ใดเปรียบด้วยภูเขาหินตั้งมั่นไม่หวั่นไหว ไม่กำหนดในอารมณ์เป็นที่ตั้งแห่งความกำหนด ไม่โกรธเคืองในอารมณ์เป็นที่ตั้งแห่งความโกรธเคือง จิตของผู้ใดอบรมแล้วอย่างนี้ ทุกข์จักถึงผู้นั้นได้แต่ไหน"

ในบรรดาพระสาวกทั้งปวงนั้น พระโมคคัลลานะมีความชำนาญในการเข้าฌานมากกว่าผู้อื่น จึงป้องกันลมพญานาคได้ในพริบตา ทำให้พญานาคเห็นท่าไม่ดี จึงรีบหาทางหนี แต่พระโมคคัลลานะก็แปลงตนเป็น**พญาครุฑ** แสดงพลังของพญาครุฑ และติดตามพญานาคไป จนในที่สุด นันโอบนันทะก็ยอมแพ้แก่พระโมคคัลลานะ และไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ละทิ้งความยึดมั่นว่าตนแน่ตนเจ๋งกว่าผู้อื่น และยอมรับพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง

จะเห็นได้ว่าแม้พญานาคนันทะจะแข็งแกร่งขนาดโอบรัดแกนกลางจักรวาลได้ แต่ก็ยังพ่ายแพ้แก่พระโมคคัลลานะมนุษย์เราเองก็เช่นกัน แม้ตนเองจะเก่งกล้าสามารถเพียงใด ก็ยากให้ตระหนักไว้ว่ายังมีสิ่งที่ตนทำไม่ได้ ยังมีผู้ที่เหนือกว่าตนอยู่เสมอ นั่นก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนให้เก่งขึ้นได้ ●

แกะรอยสุสานบันลือโลก สำรวจพีระมิดที่ฟาโรห์(อาจ)ไม่เคยใช้ “นูนกพีร์” เขียน

ย้อนกลับไปสู่สมัยราชอาณาจักรเก่า (Old Kingdom) ของชาวอียิปต์โบราณเมื่อราว ๒,๖๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ฟาโรห์ผู้โด่งดังหลายพระองค์อย่าง *คูฟู* (Khufu) หรือ *คาเฟร* (Khafre) ล้วนสร้างพีระมิดขนาดมหึมาขึ้นมาเพื่อเป็น “สุสาน” สำหรับเก็บพระศพมัมมี่ให้วิญญาณชั่วอยู่อาศัยและเป็นการเตรียมพร้อมสู่การใช้ชีวิตหลังความตายอันเป็นนิรันดร์ ถึงแม้ว่าทุกวันนี้พระศพของฟาโรห์เหล่านี้จะไม่หลงเหลืออยู่อีกต่อไปแล้ว แต่โลงศพหินที่ยังคงตั้งอยู่ภายในห้องฝังศพก็เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าพีระมิดต้องเคยทำหน้าที่เป็น “สุสาน” ของเหล่าฟาโรห์และเชื้อพระวงศ์แห่งอาณาจักรอียิปต์โบราณเป็นแน่แท้

ยิ่งเมื่อได้ทอดสายตาไปให้ทั่วดินแดนอียิปต์ ก็จะมีพบว่าฟาโรห์แห่งราชอาณาจักรเก่าหรือที่เรียกว่า “ยุคแห่งพีระมิด” นั้นนิยมสร้างสุสานขนาดมหึมาโดยใช้ “หิน” อันมีความคงทนแข็งแรง นั่นจึงทำให้โครงสร้างของพีระมิดเกือบหนึ่งร้อยแห่งที่

ถึงแม้ว่าจะผ่านกาลเวลามายาวนานกว่า ๔,๐๐๐ ปี แต่ก็ยังคงตั้งตระหง่านคงสภาพดั้งเดิมเมื่อครั้งอดีตกาลเอาไว้ได้อย่างน่าทึ่ง

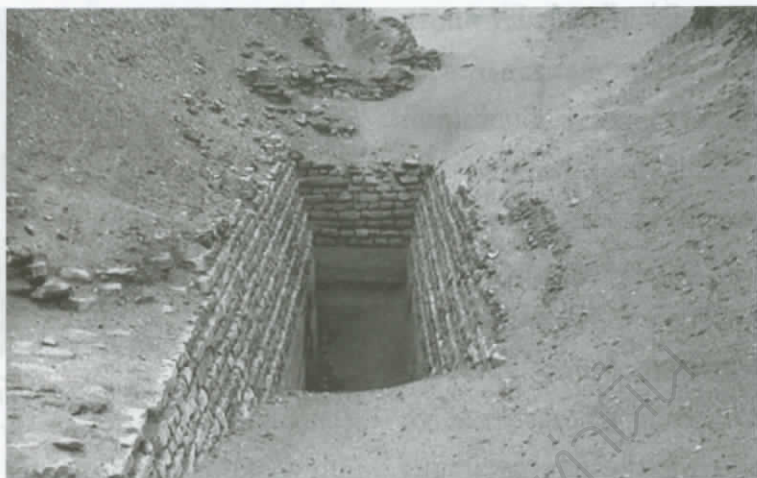
แต่ถึงอย่างนั้น “สุสานบันลือโลก” ในครั้งนี้ไม่ได้จะพาทุกท่านไปสำรวจมหาพีระมิดที่สร้างเสร็จสมบูรณ์สูงตระหง่านจนต้องแหงนคอตั้งบ่าขึ้นไปมองหรือทาบรับ แต่จะพาไปดูอีกมุมหนึ่งของพีระมิดที่อาจจะไม่ถูกกล่าวถึงมากนัก เพราะเป็นพีระมิดที่ยัง “สร้างไม่เสร็จ” ก็เลยถูกทิ้งร้างเอาไว้โดยหลงเหลือเพียงแค่ส่วนฐานของพีระมิด พร้อมกับหลุมขนาดใหญ่ที่ถูกขุดลึกลงไปใต้ผืนดินเท่านั้นว่าแต่พีระมิดพิศวงที่เหล่าฟาโรห์ไม่เคยใช้งานนี้จะน่าสนใจตรงไหนกัน? ไม่เห็นจะมีอะไรที่ยิ่งใหญ่ให้ติดตามเลยไม่ใช่หรือ? อย่าเพิ่งคิดเช่นนั้นครับ เราลองมาดูกันว่าพีระมิดที่ฟาโรห์สร้างเอาไว้แบบครึ่ง ๆ กลาง ๆ จะสามารถมอบองค์ความรู้อันใดให้แก่นักอียิปต์วิทยาได้บ้าง

แน่นอนครับเมื่อพีระมิดที่สร้างเสร็จสมบูรณ์พร้อมวางตั้งอยู่ตรงหน้า สิ่งที่นักอียิปต์วิทยาได้

เห็นคือโครงสร้างสำเร็จของสุสานที่ชาวอียิปต์รังสรรค์ขึ้น แต่สิ่งที่ไม่เห็นทางมองเห็นจากชั้นงานที่สร้างเสร็จสมบูรณ์พร้อมจนไร้ที่ตีเช่นนี้ก็คือ “วิธีการ” ที่ชั้นงานเหล่านั้นถูกรังสรรค์ขึ้นมา นั่นจึงไม่แปลกครับที่จนถึงทุกวันนี้ นักอียิปต์วิทยายังคงถกเถียงกันถึงกรรมวิธีที่ชาวอียิปต์ใช้ในการสร้างพีระมิด (ดังที่ได้อธิบายไปโดยละเอียดในครั้งก่อน) นักอียิปต์วิทยามีสมมติฐานมากมายเกี่ยวกับวิธีการที่ชาวอียิปต์โบราณชักลากก้อนหินขึ้นไปยังระดับชั้นต่าง ๆ แต่กลับยังไม่มียุทธวิธีใดที่ทุกคนยอมรับตรงกันอย่างไรข้อโต้แย้ง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่าชาวอียิปต์ไม่ได้ทิ้งหลักฐานเกี่ยวกับบันทึกของวิธีการสร้างพีระมิดเอาไว้เลย แต่ถึงอย่างนั้นนักอียิปต์วิทยาก็ยังคงมี “เบาะแส” เล็ก ๆ น้อย ๆ จากสิ่งที่ชาวอียิปต์ได้ทิ้งเอาไว้ โดยหนึ่งในหลักฐานสำคัญที่ช่วยให้นักอียิปต์วิทยาเข้าใจถึงวิธีการสร้างพีระมิดอันแสนซับซ้อนก็มาจากบรรดาพีระมิดที่ “ฟาโรห์ไม่ได้ใช้” เหล่านี้แหละครับ

หลังจากที่ฟาโรห์คิเชอร์

(Djoser) แห่งราชวงศ์ที่ ๓ พร้อมกับสถาปนิกคูโจนาม อิมโฮเทป (Imhotep) สร้างพีระมิดขั้นบันไดแห่งแรกของโอโยคุปต์ขึ้นมาสำเร็จในช่วงประมาณ ๒,๗๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ฟาโรห์ที่ครองราชย์ต่อจากพระองค์ล้วนต้องการที่จะสร้างพีระมิดให้ยิ่งใหญ่เทียบชั้นบรรพบุรุษ นักอียิปต์วิทยาทราบ ว่าฟาโรห์ผู้มีนามว่า **เซเคมเคต** (Sekhemkhet) ซึ่งครองบัลลังก์โอโยคุปต์ต่อจากฟาโรห์ดโจเซอร์ ได้วางแผนที่จะสร้างพีระมิดขั้นบันไดขึ้นที่นครสุสาน **ซัคคารา** (Saqqara) เช่นเดียวกับดโจเซอร์ ถึงอย่างนั้นสิ่งที่หลงเหลือมาถึงพวกเราในปัจจุบันกลับไม่ใช่พีระมิดขั้นบันไดอันสูงตระหง่านหรือครบ เพราะเราได้เห็นเพียงแค่ "โถงทางเดิน" ที่ขุดลึกลงไปใต้ผิวดินเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาจากขนาดของฐานพีระมิดที่ชาวโอโยคุปต์เตรียมการเอาไว้ก็พบว่าฟาโรห์เซเคมเคตปรารถนาที่จะสร้างพีระมิดของตนเองให้ยิ่งใหญ่กว่าฟาโรห์ดโจเซอร์เสียอีก เพราะเมื่อวิเคราะห์จากมุมเอียงบริเวณฐานของพีระมิดแล้วก็พอจะตีความได้ว่าความสูงของพีระมิดแห่งนี้เมื่อสร้างเสร็จสมบูรณ์น่าจะอยู่ที่ราว ๗๐ เมตร ประกอบไปด้วยขั้นบันได ๗ ชั้น ซึ่งถือได้ว่าสูงกว่าพีระมิดของฟาโรห์ดโจเซอร์ที่มีเพียงแค่ ๖ ชั้นกับความสูงราว

ทางลาดนำลงไปสู่ห้องฝังศพข้างใต้พีระมิดที่ยังสร้างไม่เสร็จของฟาโรห์เซเคมเคต

๖๐ เมตรเสียอีก

ถึงแม้ว่าโครงสร้างของพีระมิด ๗ ชั้นจะยังไม่มีโอกาสได้ลึมหาดูโลก แต่นักอียิปต์วิทยาก็พบว่าคนงานก่อสร้างพีระมิดของฟาโรห์เซเคมเคตได้ขุดห้องใต้ดินจำนวน ๑๓๒ ห้อง เรียงรายเป็นรูปตัว "ยู" (U) ด้านใต้พีระมิดเอาไว้เรียบร้อยแล้ว อีกทั้งยังขุดห้องใต้ดินลึกลงไปใต้พีระมิดแล้วด้วยเช่นกัน ถึงอย่างนั้นนักอียิปต์วิทยาก็พบว่าห้องใต้ดินเหล่านี้ยังไม่เสร็จสมบูรณ์แต่อย่างใด ที่น่าสนใจก็คือคนงานได้นำเอาโลงศพหินของฟาโรห์เข้าไปวางเอาไว้ด้านในห้องฝังศพข้างใต้พีระมิดแล้วด้วยครับ แถมโลงศพนี้ยังมีความพิเศษกว่าโลงอื่นๆ ด้วยว่ามันไม่ได้เป็นโลงศพที่เปิดฝาจากด้านบนตามปกติ ทว่าเป็น "ประตู" ที่เปิดและปิดด้วยการ "เลื่อน" ขึ้นทางด้านบนแทน น่าเสียดายที่ถึงแม้ว่า

โลงศพที่อาจจะจะเป็นของฟาโรห์เซเคมเคตมีประตูเปิด-ปิดแบบเลื่อนขึ้นทางด้านบน

โลงศพนี้จะ "ปิด" สนิทในช่วงที่นักอียิปต์วิทยาเข้าไปค้นพบ แต่เมื่อพวกเขาทำการเลื่อนฝาโลงออก สิ่งที่ปรากฏอยู่ภายในกลับมีเพียง "ความว่างเปล่า" เท่านั้น นั่นจึงทำให้นักอียิปต์วิทยาเสนอว่าฟาโรห์เซเคมเคตอาจจะไม่เคยได้ใช้พีระมิดแห่งนี้ รวมถึงโลงศพที่มีประตูเลื่อนนี้ก็อาจจะไม่เคยถูกใช้งานมาก่อนก็เป็นได้ นั่นจึงนำมาซึ่ง

คำถามที่ว่าแล้วฟาโรห์เซเคมเคต จะฝังพระศพของพระองค์เอาไว้ที่ไหน? น่าเสียดายอีกเช่นเคยที่นักอียิปต์วิทยายังไม่ทราบคำตอบที่แน่ชัดหรอกครับ

นอกจากฐานพีระมิดแล้ว นักอียิปต์วิทยายังค้นพบหลักฐานที่น่าสนใจจากโครงสร้างใต้ดินที่เรียกว่า "สุสานทางใต้" (South Tomb) ที่ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของพีระมิดแห่งเซเคมเคตด้วย พระองค์เลียนแบบสถาปัตยกรรมของสุสานทางใต้มาจากฟาโรห์ดโจเซอร์ สิ่งที่น่าสนใจก็คือถึงแม้ว่าสุสานทางใต้ของเซเคมเคตจะยังไม่เสร็จดี แต่นักอียิปต์วิทยาก็ค้นพบ "โลงไม้" บรรจุศพเด็กอายุ ๒ ขวบเอาไว้ภายในพร้อมกับเศษภาชนะและเครื่องประดับจากสมัยราชวงศ์ที่ ๓ นักอียิปต์วิทยาทราบว่ามีเด็กร่างนั้นไม่ใช่ฟาโรห์เซเคมเคตแน่นอน เพราะพระองค์ครองราชย์อยู่ราว ๖ ปี และจนถึงทุกวันนี้ นักอียิปต์วิทยาก็ยังไม่ทราบแน่ชัดหรอกครับว่าเด็กคนนั้นจะมีความสำคัญอย่างไรกันแน่

ไม่ว่าความจริงจะเป็นอย่างไร พีระมิดที่ฟาโรห์เซเคมเคตไม่เคยได้ใช้นี้ก็ทำให้ข้อมูลกับนักอียิปต์วิทยาว่าชาวไฮอคุปต์ดำเนินการขุดโจงทางเดินใต้ดินของพีระมิดและนำเอาโลงศพหินเข้าไปวางเอาไว้ในห้องฝังศพก่อนที่จะทำการวางหินซ้อนกันเป็นชั้น

พีระมิดชั้นที่อาจจะจะเป็นของฟาโรห์คาบาที่ชาวเยต เอล-อาร์ยาน

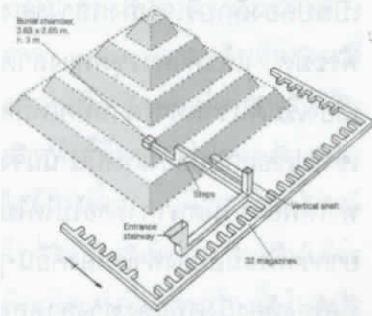
บันไดขนาดใหญ่ไว้ด้านบน นั่นจึงทำให้สุสานของเซเคมเคตมีโครงสร้างใต้ดินเรียบร้อยแล้วโดยที่พีระมิดยังไม่ถูกสร้างขึ้นมาด้วยซ้ำ

พีระมิดที่ยังไม่สมบูรณ์อีกแห่งหนึ่ง มาจากสมัยราชวงศ์ที่ ๓ เช่นกันครับ นักอียิปต์วิทยาในปัจจุบันเรียกขานพีระมิดแห่งนี้ว่า "พีระมิดชั้น" (Layer Pyramid) ตั้งอยู่บริเวณ "ชาวเยต เอล-อาร์ยาน" (Zawyet el-Aryan) และสาเหตุที่นักอียิปต์วิทยาเรียกว่า "พีระมิดชั้น" ก็เพราะว่าสุสานแห่งนี้ยังไม่เข้าข่ายพีระมิดอย่างสมบูรณ์แบบ ด้วยว่ามีเพียงแค่นั้นของหินที่เรียงตัวเป็นฐานของพีระมิดเพียงแค่นั้นเดียวเท่านั้นเอง แต่นักอียิปต์วิทยาก็พบว่าโครงสร้างใต้ดินของพีระมิดแห่งนี้ได้รับการขุดเจาะเอาไว้เรียบร้อยแล้ว แม้ว่าจะยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ แต่ก็ปรากฏหลักฐานของห้องใต้ดินที่เรียงรายเป็นแนวยาวรูปตัว "ยู" จำนวน ๓๒ ห้อง (น้อยกว่าพีระมิดของเซเคมเคตถึง ๑๐๐

ห้อง) รวมถึงมีการขุดเจาะห้องฝังศพเอาไว้ข้างใต้พีระมิดแล้วด้วยเช่นกันครับ

จากขนาดของฐานและมุมชันของก้อนหินในชั้นแรกที่ชาวไฮอคุปต์เรียงเอาไว้ ทำให้พอจะตีความได้ว่า ถึงแม้จะสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ พีระมิดแห่งนี้ก็จะได้ยิ่งใหญ่เทียบเท่าสุสานของเซเคมเคต แถมยังอาจจะมีความเล็กกว่าพีระมิดชั้นบันไดของฟาโรห์ดโจเซอร์เสียอีก เพราะจะประกอบไปด้วยชั้นบันไดเพียงแค่ ๕ ชั้นและมีความสูงเพียงแค่ประมาณไม่เกิน ๔๕ เมตรเท่านั้น

นักอียิปต์วิทยายังไม่แน่ใจว่าพีระมิดชั้นจะถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นสุสานของฟาโรห์พระองค์ใดกันแน่ แต่จากการค้นพบพระนามของฟาโรห์คาบา (Khaba) จารึกอยู่บนภาชนะหินจากสุสานแบบมาสตาบาทที่ตั้งอยู่ทางเหนือของพีระมิดชั้นแห่งนี้ จึงมีการเสนอกันว่าพีระมิดชั้นนี้อาจจะเป็นสุสานที่ฟาโรห์คาบาแห่งราชวงศ์ที่ ๓

ภาพจำลองพีระมิดของฟาโรห์คาบาก็สร้างจนเสร็จสมบูรณ์จะประกอบไปด้วยชั้นบันได ๕ ชั้น

รังสรรค์เอาไว้ ทว่ากลับ "ไม่เคยใช้งาน" ก็เป็นไปได้

ถัดจากพีระมิด (ที่อาจจะ เป็น) ของฟาโรห์คาบาก็มีพีระมิดที่ไม่สมบูรณ์คือพีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟอ (Djedefre) ครั้นพระองค์คือโอรสของฟาโรห์คูฟู สิ่งที่น่าสนใจก็คือแทนที่ดเจเดเฟอจะสร้างพีระมิดเอาไว้ใกล้กับสุสานของพระบิดาที่เมืองกิซ่า พระองค์กลับเปลี่ยนสถานที่สร้างสุสานขึ้นเหนือจากกิซ่าห่างออกไปราว ๘ กิโลเมตรในบริเวณที่เรียกว่า "อบู โรอาช" (Abu Roash) นักอียิปต์วิทยาไม่แปลกใจกับการย้ายตำแหน่งสุสานในครั้งนี้สักเท่าใดนัก เพราะเราทราบดีว่าดเจเดเฟอคือฟาโรห์องค์แรกที่เรียกตนเองว่าเป็น "โอรสแห่งรา" (Son of Ra) และการย้ายตำแหน่งสุสานขึ้นไปทางเหนือก็ทำให้พีระมิดของพระองค์ตั้งอยู่ใกล้กับวิหารสุริยะในเมืองเฮลิโอโพลิส (Heliopolis) ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำไนล์

มากยิ่งขึ้นตามไปด้วย แต่สิ่งที่น่าทึ่งกลับกลายเป็นว่าทุกวันนี้พีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟอไม่ได้ยิ่งใหญ่เหมือนพีระมิดของพระบิดาที่กิซ่า ทว่ากลับหลงเหลือเพียงแค่ซากของฐานพีระมิดและโพรงขนาดยักษ์ที่คาดว่าเคยเป็นเส้นทางนำลงไปสู่ห้องฝังศพใต้พีระมิดเท่านั้น คำถามก็คือเกิดอะไรขึ้นกับพีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟอกันแน่?

แรกเริ่มเดิมที นักอียิปต์วิทยาส่วนหนึ่งคิดว่าพีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟออาจจะเป็พีระมิดที่ยัง "สร้างไม่เสร็จ" และไม่เคยถูกใช้งานมาก่อน แต่ก็ยังมีอีกหนึ่งทฤษฎีที่น่าสนใจเสนอออกมาว่าจริงๆแล้วพีระมิดควรจะสร้างเสร็จสมบูรณ์พร้อมแล้วทว่าอาจจะถูก "ทำลาย" จากชาวอียิปต์ด้วยกันเองเสียมากกว่า นักอียิปต์วิทยาในยุคแรกที่เสนอแนวคิดเรื่องการทำลายพีระมิดของดเจเดเฟอเสนอโดยอ้างอิงจากการที่ฟาโรห์คาเฟอเจ้าของพีระมิดแห่งที่สองของกิซ่า

กลับมาสร้างสุสานของตนเองเอาไว้ใกล้กับพีระมิดของพระบิดาอีกครั้ง นั่นอาจจะสื่อถึง "ความขัดแย้ง" บางอย่างที่เกิดขึ้นระหว่างดเจเดเฟอและคาเฟอซึ่งเป็นโอรสของฟาโรห์คูฟูด้วยกันทั้งคู่ และนั่นอาจจะทำให้พีระมิดของดเจเดเฟอที่แตกกลุ่มออกไปยังอบู โรอาชต้องถูกทำลายลงไปด้วยก็เป็นได้

แต่ถึงอย่างนั้น หลักฐานทางโบราณคดีกลับไม่ได้สนับสนุนทฤษฎีนี้หรือทศวรรษ เพราะเมื่อนักอียิปต์วิทยาลงมือขุดค้นพีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟออย่างเป็นทางการก็พบกับหลักฐานว่าพีระมิดแห่งนี้ไม่ได้ถูกทำลายโดยฝีมือของชาวอียิปต์โบราณในสมัยราชอาณาจักรเก่าหรือช่วงราชวงศ์ที่ ๔ แต่การทำลายพีระมิดเกิดขึ้นจากชาวโรมันที่ใช้พีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟอเป็นเมืองหินในช่วงที่พวกเขาเข้ามาตั้งค่ายทหารขึ้นบริเวณนี้ในอีกราวสองพันกว่าปีให้หลังเสียมากกว่า

ปัจจุบันพีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟอหลงเหลือเพียงแค่ซากกองหินกับหลุมลึกเท่านั้น

นั่นหมายความว่าพีระมิดของฟาโรห์ทเจเตเฟรไม่ได้เป็นพีระมิดที่สร้างไม่เสร็จหรอกครับ แต่เป็นพีระมิดที่ “ไม่สมบูรณ์” เพียงเพราะก้อนหินถูกรื้อถอนออกไปใช้ในงานอื่นๆจนหลงเหลือหลักฐานเพียงแค่หินชั้นฐานของพีระมิดกับโครงขนาดใหญ่เท่านั้น นั่นจึงทำให้นักอียิปต์วิทยาไม่สามารถฟื้นถึงขนาดดั้งเดิมของพีระมิดแห่งนี้ได้ชัดเจนนัก แต่ก็มีการเสนอกันว่าเดิมทีพีระมิดของฟาโรห์ทเจเตเฟรอาจจะมีมุมเอียงของผิวพีระมิดอยู่ที่ราว ๔๘ ถึง ๕๒ องศา โดยมีความสูงอยู่ที่ระหว่าง ๕๗ ถึง ๖๗ เมตร และขนาดฐานราว ๑๐๖.๒ เมตร เรียกได้ว่ามีขนาดเล็กกว่าพีระมิดของพระบิดาอย่างฟาโรห์คูฟูและพีระมิดของน้องชายอย่างฟาโรห์คาเฟรอยู่ครึ่งต่อครึ่งเลยล่ะครับ

แต่สิ่งที่น่าสนใจจากซากปรักหักพังที่เหลือมาจากพีระมิดที่ฟาโรห์ทเจเตเฟรอาจเคยใช้งานก็ได้ช่วยให้นักอียิปต์วิทยามองเห็นภาพของการสร้างห้องฝังศพใต้ดินของฟาโรห์แห่งราชวงศ์ที่ ๔ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะเมื่อเทียบกับพีระมิดของฟาโรห์คูฟูและคาเฟรที่ก่อกำแล้ว นักอียิปต์วิทยาทราบว่าพีระมิดทั้งสองแห่งมีห้องและโถงทางเดินที่ต้องขุดพื้นใต้ดินส่วนหนึ่งออกไปด้วยเช่นกัน แต่ด้วยว่าพีระมิดทุกแห่งที่ก่อกำยังคง

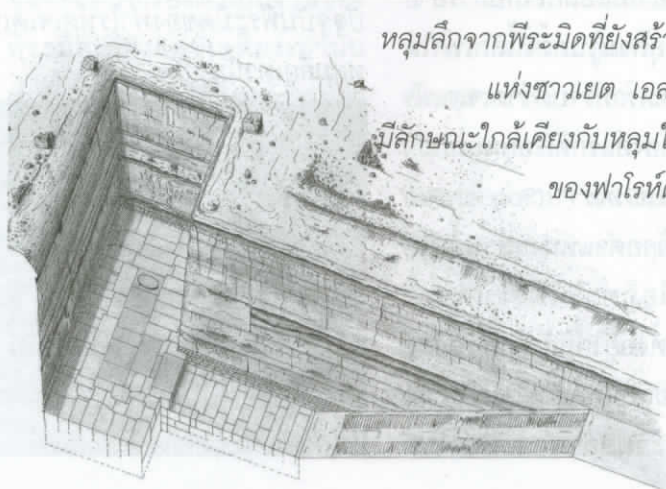

ทางลาดนำลงไปสู่ห้องฝังศพภายในพีระมิดของทเจเตเฟรช่วยให้นักอียิปต์วิทยาเข้าใจวิธีการสร้างห้องฝังศพในสมัยราชวงศ์ที่ ๔ ได้ชัดเจนขึ้น

“สมบูรณ์” นั่นจึงทำให้นักอียิปต์วิทยาไม่อาจทราบได้ว่าชาวอียิปต์เตรียมพื้นที่สำหรับสร้างห้องฝังศพและโถงทางเดินใต้ดินกันอย่างไร แต่เมื่อได้มาเห็นภาพจากพีระมิดของฟาโรห์ทเจเตเฟรก็ต้องร้อง “อ้อ” ทันที เพราะทุกวันนี้เราได้เห็นอย่างชัดเจนว่าชาวอียิปต์ทำการขุดพื้นดินลงไป

เป็นปล่องลึกบริเวณกึ่งกลางของพีระมิด แล้วทำการขุดทางลาดเอียงเริ่มต้นจากทางด้านทิศเหนือเข้าไปเชื่อมกับปล่องแห่งนั้น นั่นจึงทำให้พอจะจินตนาการต่อไปได้ไม่ยากว่าพีระมิดของฟาโรห์องค์อื่นๆที่สร้างห้องฝังศพและทางลาดลงไปยังได้พื้นดิน ก็น่าจะต้องเริ่มต้นก่อสร้างด้วยวิธีการที่ไม่แตกต่างกันจากพีระมิดของฟาโรห์ทเจเตเฟรที่อียิปต์ด้วยเช่นกัน

สุสานที่ฟาโรห์ไม่มีโอกาสได้ใช้แห่งสุดท้ายที่จะนำมาเสนอในครั้งนี้เป็นพีระมิดที่แม้แต่ นักอียิปต์วิทยาเองก็ยังคงมีคำถามที่ไม่อาจตอบได้อยู่อีกไม่น้อย เรารู้จักสุสานแห่งนี้กันในชื่อ “พีระมิดที่ยังไม่เสร็จแห่งชาวเยต เอล-อาร์ยาน” (Unfinished Pyramid of Zawyet el-Aryan) ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับพีระมิดที่อาจจะเป็นของฟาโรห์คาบานันละครับ ที่น่าสนใจก็คือสุสานแห่งนี้มีลักษณะคล้ายหลุม (Pit) ขนาดใหญ่ที่ทอดตัวยาวลึก

หลุมลึกจากพีระมิดที่ยังสร้างไม่เสร็จแห่งชาวเยต เอล-อาร์ยาน มีลักษณะใกล้เคียงกับหลุมใต้พีระมิดของฟาโรห์ทเจเตเฟร

ลงไปใต้พื้นดินรวมเป็นระยะทางราว ๑๐๖ เมตร ในลักษณะที่คล้ายคลึงกับหลุมที่ปรากฏให้เห็นจากพีระมิดของฟาโรห์ดเจเดเฟร ไม่มีผิวดินขึ้น นั่นจึงทำให้นักอียิปต์วิทยาอนุมานข้อมูลเพิ่มเติมได้ว่าพีระมิดแห่งนี้จะสร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ที่ ๔ ไมไกลจากยุคของฟาโรห์ดเจเดเฟรมากนัก ด้วยว่ามีการใช้รูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่ใกล้เคียงกัน ประกอบกับทางลาดความยาว ๑๐๖ เมตรที่ทอดไปสู่ปล่องลึกซึ่งมักจะสร้างเอาไว้ ณ บริเวณ "กึ่งกลาง" ของพีระมิดพอดีบพอดิ แสดงให้เห็นว่าพีระมิดที่ยังไม่เสร็จแห่งนี้น่าจะถูกร้างแค้นเอาไว้ให้มีขนาดฐานกว้างยาวประมาณด้านละ ๒๐๐ เมตร ซึ่งใกล้เคียงกับพีระมิดของฟาโรห์คาเฟรที่กิซ่าเช่นกัน นักอียิปต์วิทยาจึงเสนอกันว่าถ้าพีระมิดแห่งนี้สร้างเสร็จสมบูรณ์ก็น่าจะยิ่งใหญ่พอๆกับพีระมิดของ

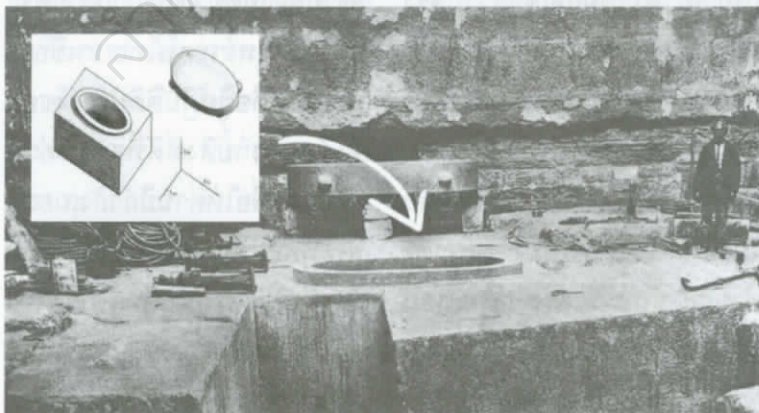
ฟาโรห์คาเฟรอย่างแน่นอน แต่ปัญหาก็คือใครเป็นเจ้าของหลุมลึกแห่งนี้กันแน่? สำหรับคำถามนี้นักอียิปต์วิทยายังไม่ทราบคำตอบที่แน่ชัดหรอกครับ แต่ด้วยมีการค้นพบหลักฐานจากอักษร "เฮียราติก" (Hieratic) ซึ่งเป็นอักษรอียิปต์โบราณแบบหวัดแสดงพระนามที่อาจจะอ่านได้ว่า "เนบคา" (Nebka) หรือ "วาเฮมคา" (Wahemka) หรือแม้แต่ "บาคา" ผู้เป็นฟาโรห์ปริศนาที่นักอียิปต์วิทยายังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับพระองค์มากไปกว่าบันทึกของนักประวัติศาสตร์อย่างมานีโอ (Manetho) ในยุคหลังที่จารึกพระนามของพระองค์เอาไว้ในภาษากรีกว่า "บิเคริส" (Bicheris) และถ้าพีระมิดที่ยังสร้างไม่เสร็จแห่งชาเวต เอล-อาร์ยานเคยเป็นของบาคาจริง ๆ ละก็ สุสานแห่งนี้จะเป็นหลักฐานทางโบราณคดีที่ช่วยยืนยันการมีตัวตนอยู่ของ

ฟาโรห์ปริศนาที่ครองราชย์เป็นระยะสั้นๆ ระหว่าง คาเฟรและเมนคาอูร์ (Menkaure) ได้เป็นอย่างดีทีเดียวละครับ

อีกหนึ่งสิ่งที่น่าสนใจจากพีระมิดแห่งนี้ก็คือ ไม่ว่าฟาโรห์ที่สร้างหลุมลึกจะเป็นใคร พระองค์ได้สร้าง "โลงศพหิน" เอาไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และสิ่งที่แปลกตาเป็นอย่างยิ่งก็คือโลงศพที่ว่านี้มีลักษณะเป็น "วงรี" แถมนั่งฝังตัวลึกลงไปในช่วงที่เจาะไว้บนพื้นคล้ายคลึงกับวิธีการวางโลงศพของฟาโรห์คาเฟรเอาไว้อยู่ในท้องฝังศพของพระองค์ด้วยเช่นกัน (แต่โลงศพของคาเฟรเป็นสี่เหลี่ยมนะครับ) นักอียิปต์วิทยาพบว่าภายในโลงศพวงรีนี้ว่างเปล่า อาจจะหมายความว่าฟาโรห์ผู้สร้างหลุมลึกปริศนาที่ขุดขึ้นมาอีกไม่นานจะได้นำงานสุสานของพระองค์ตามที่เคยตั้งใจไว้ด้วยเช่นกัน

ถึงแม้ว่าสุดท้ายแล้วฟาโรห์เจ้าของพีระมิดเหล่านี้จะไม่ได้ใช้ประโยชน์จากสุสานที่ตนเองบรรจุร่างสรค้ขึ้นมาอย่างประณีต แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าพีระมิดที่กล่าวมาจะไร้ประโยชน์เสียทีเดียวหรอกนะครับ เพราะถ้าไร้ซึ่งสุสานที่ยังสร้างไม่เสร็จเหล่านี้แล้วละก็ นักอียิปต์วิทยาอาจจะมีคำถามเกี่ยวกับวิธีการสร้างพีระมิดของชาวอียิปต์มากยิ่งขั้นกว่านี้อีกก็เป็นได้ ●

ภายในหลุมลึกค้นพบโลงศพรูปวงรีฝังตัวอยู่ในพื้นหิน พร้อมกับฝาปิดโลงศพในสภาพสมบูรณ์

สามารถติดตามอ่านวารสารใหม่ได้ที่

<http://libapp.rmutp.ac.th/newBook/?cat=10>

- ห้องสมุดเทเวศร์
- ห้องสมุดโชติเวช
- ห้องสมุดพณิชยการพระนคร
- ห้องสมุดพระนครเหนือ

